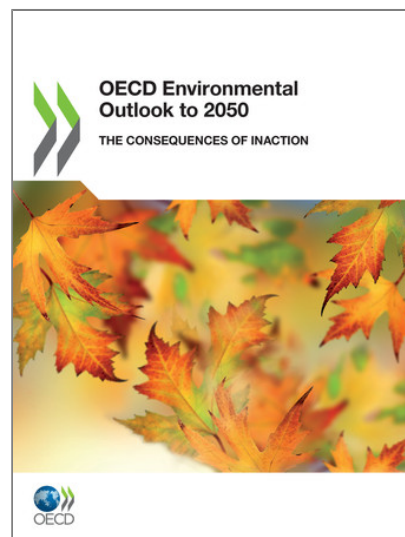

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Environmental Outlook to 2050. The Consequences of Inaction

Summary in Danish

Read the full book on:
[10.1787/9789264122246-en](https://doi.org/10.1787/9789264122246-en)

OECD Environmental Outlook to 2050. Konsekvenserne af ikke at gøre noget

Sammendrag på dansk

- Menneskeheden har i de sidste årtier oplevet en aldrig tidligere set vækst og velstand, med verdensøkonomien mere end tredoblet, og befolkningstallet steget med over 3 mia. mennesker siden 1970. Denne vækst er imidlertid blevet fulgt af miljøforurening og udtømmning af naturressourcerne. Den nuværende vækstmodel og fejlagtige forvaltning af naturens aktiver kan i sidste ende komme til at underminere menneskets udvikling.
- *OECD Environmental Outlook to 2050* stiller spørgsmålet ”Hvad vil de næste fire årtier bringe?” Ud fra modeller, som er udarbejdet af OECD og PBL Netherlands Environmental Assessment Agency, ser det frem mod år 2050 for at finde ud af, hvad de demografiske og økonomiske tendenser kan betyde for miljøet, hvis verden ikke begynder at føre mere ambitiøse grønne politikker. Rapporten ser også på, hvilke politikker som kan ændre billedet til det bedre. Dette Outlook fokuserer på fire områder: klimaforandring, biodiversitet, ferskvand og forureningens indvirkning på sundheden. Disse fire væsentlige miljøudfordringer blev i det foregående Environmental Outlook to 2030 (OECD, 2008) identificeret som ”rødt lys”-sager, der kræver øjeblikkelig opmærksomhed.

I de seneste årtier har menneskelige aktiviteter i jagten på en højere levestandard drevet en hidtil uset økonomisk vækst. Men den økonomiske og befolkningsmæssige vækst har på grund af sit omfang overvældet fremskridtene inden for begrænsning af miljøødelæggelsen. Det vil være en udfordring for vores evne til at forvalte og genoprette de naturressourcer, alt liv er afhængigt af, hvis vi skal brødføde yderligere 2 mia. mennesker i 2050.

OECD Environmental Outlook to 2050 fremskriver demografiske og økonomiske tendenser over de næste fire årtier ved hjælp af modeller fra OECD og PBL Netherlands Environmental Assessment Agency. Outlook vurderer deres indvirkning på miljøet, hvis vi ikke indfører mere ambitiøse politikker for at forvalte naturressourcerne bedre. Det undersøger derefter nogle af de politikker, som kan ændre billedet til det bedre. Dette *Outlook* fokuserer på de fire mest presserende områder: klimaforandring, biodiversitet, vand og forureningens indvirkning på sundheden. Det konkluderer, at *der er behov for omgående – og helhedsorienteret – handling nu, hvis vi skal undgå betydelige økonomiske og menneskelige omkostninger ved og konsekvenser af ikke at gøre noget.*

Hvordan kan miljøet se ud i 2050?

I 2050 forventes jordens befolkning at stige fra 7 mia. til over 9 mia., og **verdensøkonomien ventes at blive firdoblet med stigende efterspørgsel efter energi og naturressourcer**. De gennemsnitlige BNP-vækstrater forventes at bremse op i Kina og Indien, mens Afrika kan få verdens højeste vækstrater mellem 2030 og 2050. I OECD-landene forventes over en fjerdedel af befolkningen at være over 65 år i 2050 mod 15% i dag. Kina og Indien vil sandsynligvis også opleve en betydeligt ældre befolkning, mens yngre befolkninger i andre dele af verden, især i Afrika, forventes at vokse hurtigt. Disse demografiske ændringer og højere levestandard tyder på en udvikling i livsstil og forbrugsmønstre, som alle vil have betydelige konsekvenser for miljøet. Næsten 70% af verdens befolkning forventes at bo i byer i 2050, hvilket øger udfordringer som luftforurening, trængsel i trafikken og affaldshåndtering.

En verdensøkonomi, som er fire gange større end i dag, forventes at bruge 80% mere energi i 2050. **Uden mere effektive politikker vil andelen af fossile brændstoffer i det globale energimiks stadig være på omkring 85%**. De nye økonomier i Brasilien, Rusland, Indien, Indonesien, Kina og Sydafrika ("BRIIKS-landene") forventes at blive væsentlige energiforbrugere. For at kunne brødføde en voksende befolkning med nye kostpræferencer forventes mængden af landbrugsland at stige globalt i de næste ti år, selvom det sker med aftagende hastighed.

Kombinationen af manglende nye politikker og fortsatte socioøkonomiske tendenser udgør denne undersøgelses "Baseline"-scenarie. I henhold til *Baseline* vil presset på miljøet fra befolkningstilvækst og stigende levestandard overhale fremskridtene inden for forureningsbekæmpelse og ressourceeffektivitet. **Der forventes fortsat nedbrydning og erosion af naturens miljøkapital indtil 2050 med risiko for uoprettelige forandringer, som kan bringe to århundreders stigende levestandard i fare.**

Uden mere ambitiøse politikker vil situationen være følgende i 2050:

- **Der vil sandsynligvis være mere ødelæggende klimaændringer**, og de globale drivhusgasemissioner forventes at stige med 50%, primært på grund af 70% vækst i energirelaterede CO₂-emissioner. (Se figur <http://dx.doi.org/10.1787/888932570468>). Koncentrationen af drivhusgasser i atmosfæren kan nå op på 685 ppm (parts per million) i 2050. Som følge heraf forventes den gennemsnitlige globale temperaturstigning at være 3oC til 6oC højere ved århundredets slutning og dermed ligge højere end det internationalt aftalte mål om at begrænse den til 2oC over det præindustrielle niveau. De tiltag til at mindske drivhusgaskoncentrationen, som landene på FN's klimakonference i Cancún aftalte, vil ikke være nok til at forhindre, at den globale gennemsnitstemperatur kommer til at ligge over grænsen på 2oC, medmindre der indføres hurtige og bekostelige reduktioner af emissionerne efter 2020. En overskridelse af grænsen på 2oC vil ændre nedbørsmønstre, øge afsmeltningen af gletsjere og permafrost, få havniveauerne til at stige og forværre intensiteten og hyppigheden af ekstremt vejr. Det vil hæmme menneskets og økosystemernes evne til at tilpasse sig.
- **Tabet af biodiversitet forventes at fortsætte**, især i Asien, Europa og Sydafrika. Globalt forventes jordens biodiversitet (målt som "mean species abundance" - eller MSA - som er en indikator for, hvor intakt et økosystem i naturen er) at falde med yderligere 10% i 2050. (Se figur <http://dx.doi.org/10.1787/888932570943>). Primære skove, som er rige på biodiversitet, forventes at falde 13% i areal. De vigtigste faktorer i forhold til tab af biodiversitet er ændringer i anvendelsen af jorden (f.eks. landbrug), stigning i kommercielt skovbrug, udvikling af infrastruktur, menneskets indtrængen i og fragmentering af habitater i naturen samt forurening og klimaændringer. Klimaændringer forventes at

blive den hurtigst voksende faktor i tab af biodiversitet indtil 2050 efterfulgt af kommercielt skovbrug og i mindre omfang af afgrøder til biobrændsel. Omkring en tredjedel af den globale biodiversitet i forbindelse med ferskvand er allerede tabt, og der forventes et yderligere tab indtil 2050. Faldende biodiversitet truer menneskets velfærd, især de fattige og indfødte samfund, hvis eksistens ofte er direkte afhængigt af biodiversitet og økosystemtjenester. Det samlede tab af biodiversitet og økosystemtjenestefordele, f.eks. i forbindelse med det globale tab af skove, estimeres ifølge Economics of Ecosystems and Biodiversity-undersøgelsen til at ligge på mellem USD 2 og 5 bio. pr. år.

- **Der vil være yderligere pres på tilgængeligt ferskvand** med 2,3 mia. flere mennesker end i dag (i alt over 40% af den globale befolkning), som forventes at leve i flodbækkener med stort pres på vandet, især i Nord- og Sydafrika og det sydlige og centrale Asien. Den globale efterspørgsel efter vand forventes at stige med omkring 55% på grund af stigende efterspørgsel inden for produktion (+400%), termisk el-produktion (+140%) og privat brug (+130%). (Se figur <http://dx.doi.org/10.1787/888932571171>.) I lyset af disse konkurrerende efterspørgsler har *Baseline* ikke meget plads til stigninger i vandingsvand. Miljøflow bliver gjort til genstand for konkurrence, og det vil bringe økosystemerne i fare. Udtømning af grundvandsressourcerne kan blive den største trussel mod landbruget og vandforsyningen til byer i flere regioner. Forurening med næringsstoffer fra byspildevand og landbrug forventes at blive forværret i de fleste regioner, hvilket vil forstærke eutrofieringen og skade biodiversiteten i vandmiljøet. Det antal mennesker, som har adgang til en *forbedret* vandressource (selvom det ikke nødvendigvis er vand, som er *sikkert* for mennesker), forventes at stige, især i BRIKS-landene. Globalt forventes mere end 240 mio. mennesker dog at være uden sådan adgang i 2050. I Afrika syd for Sahara er det usandsynligt, at man vil opfylde Millennium Udviklingsmålene om at halvere 1990-befolkningsniveauet uden adgang til en *forbedret* vandkilde i 2015. Udviklingsmålet for sanitet bliver ikke opfyldt i 2015. I 2050 forventes 1,4 mia. mennesker stadig at være uden adgang til basal sanitet.
- **Luftforurening forventes at blive verdens vigtigste miljømæssige årsag til tidlig død i dette scenarie.** (Se figur <http://dx.doi.org/10.1787/888932571855>.) Luftforureningskoncentrationerne i nogle byer, især i Asien, ligger allerede langt over Verdenssundhedsorganisationens sikre niveauer. I 2050 forventes antallet af tidlige dødsfald på grund af udsættelse for partikler at være mere end fordoblet og nå 3,6 mio. om året globalt med de fleste dødsfald i Kina og Indien. OECD-landene vil på grund af deres aldrende og urbaniserede befolkninger sandsynligvis have en af de højeste rater for tidlige dødsfald på grund af troposfærisk ozon, kun overgået af Indien. **Sygdomsbyrden i forbindelse med udsættelse for farlige kemikalier er betydelig over hele verden**, men størst i ikke-OECD-lande, hvor de kemiske sikkerhedsforanstaltninger stadig er utilstrækkelige. Alligevel forventes det i denne *Baseline*, at ikke-OECD-landene øger deres kemikalieproduktion kraftigt, og at BRIKS-landene overhaler OECD i globalt salg i 2050. Mens OECD-landenes regeringer stadig gør fremskridt i forhold til vurdering af menneskers eksponering for kemikalier, er vores viden om konsekvenserne for sundheden stadig begrænset.

Disse *Baseline*-fremskivninger viser, at der er behov for hurtig handling i dag for at ændre udviklingen i fremtiden. **Natursystemer har ”tippingpunkter”, hvorefter den skadelige ændring bliver irreversibel** (f.eks. artstab, klimaændring, udtømning af grundvand, jordforringelse). Vi forstår imidlertid ikke fuldt ud disse tærskler og ej heller de miljømæssige, sociale og økonomiske konsekvenser af at overskride dem. En væsentlig udfordring er at finde balancen mellem at give klare politiske signaler til ressourcebrugere og forbrugere og samtidig at give plads til manøvrere og tilpassning i lyset af usikkerhederne.

Det er miljømæssigt og økonomisk rationelt at handle nu. *Outlook* foreslår f.eks., at hvis landene handler nu, er der stadig en chance – selvom den bliver mindre og mindre – for, at de globale drivhusgasemissioner topper før 2020, og for at begrænse den gennemsnitlige globale temperaturstigning til 2°C. *Outlook* foreslår, at en global CO₂-pris kunne sænke drivhusgasemissionerne med næsten 70% i 2050 i forhold til *Baseline* og begrænse drivhusgaskoncentrationerne til 450 ppm. (Se figur <http://dx.doi.org/10.1787/888932570069>.) Det ville bremse den økonomiske vækst med 0,2 procentpoint pr. år i gennemsnit og koste omkring 5,5% af det globale BNP i 2050. Dette blegner sammenlignet med den potentielle omkostning ved ikke at gøre noget, hvilket nogle vurderer kan ligge på helt op til 14% af det gennemsnitlige globale pr. capita-forbrug. *Outlook* foreslår f.eks. også, at fordelene ved at reducere luftforureningen i BRIKS-landene yderligere, kan opveje omkostningerne med 10 til 1 i 2050.

Hvilke politikker kan ændre disse udsigter?

Veludformede politikker kan vende de tendenser, som er beskrevet i *Outlooks Baseline*-scenarie. Da de miljømæssige udfordringer er så komplekse, er der behov for en bred vifte af politiske instrumenter og ofte en kombination af dem. Dette *Outlook* trækker på en politisk ramme, som er beskrevet i OECD's *Green Growth Strategy*, som landene kan tilpasse efter deres udviklingsniveau, ressourcer og miljøproblemer. Men der er nogle fælles tiltag:

- **Gør forurening dyrere end grønnere alternativer**, f.eks. med miljøskatter og ordninger, hvor der kan handles med emissioner. Disse markedsbaserede instrumenter kan også generere indtægter, som der kan være hårdt brug for.
- **Værdi- og prissæt naturressourcerne og økosystemtjenesterne**, f.eks. ved at betale for vand, hvilket er en effektiv måde at tildele knappe vandressourcer på, betale for økosystemtjenester, betale entré til naturparker osv.
- **Fjern miljøskadelige subsidier**, et vigtigt skridt i korrekt prissætning af ressourcer og forurening (f.eks. til fossile brændstoffer og elektricitet til at pumpe vandingsvand).
- **Udarbejd effektive regler og standarder**, f.eks. for at beskytte menneskers sundhed eller miljøets integritet, for at fremme energieffektivitet.
- **Fremme grøn innovation**, f.eks. ved at gøre forurenende produktions- og forbrugsmåder dyrere og investere i offentlig støtte til grundlæggende forskning og udvikling

Der er behov for et miks af politikker, fordi de forskellige miljøspørgsmål er tæt forbundne. Klimaændringer kan f.eks. påvirke de hydrologiske kredsløb og forværre presset på biodiversitet og menneskers sundhed. Biodiversitet og økosystemtjenester er tæt forbundet med vand, klima og menneskers sundhed: marskland rens vand, mangroveskove beskytter mod oversvømmelse af kyster, skove bidrager til klimaregulering og genetisk diversitet giver opdagelser inden for medicinalområdet. Politikkerne skal være nøje udformet, så de tager højde for disse tværgående miljøfunktioner og de bredere økonomiske og sociale implikationer.

Gennemførelse af reformer og mainstreaming af grøn vækst

Gennemførelse af reformerne vil afhænge af politisk lederskab og bred offentlig accept at ændringerne er både nødvendige og overkommelige i pris. Ikke alle løsninger vil være billige, og derfor er det vigtigt at finde de mest omkostningseffektive løsninger. En vigtig opgave er at øge forståelsen for udfordringerne og de kompromiser der er nødvendige.

Det er helt afgørende at integrere miljømålsætninger i økonomiske- og sektor-politikker (f.eks. energi, landbrug, transport), da sidstnævnte har større virkning end miljøpolitik alene. De miljømæssige udfordringer skal evalueres i forhold til andre globale udfordringer som fødevarer- og energisikkerhed og bekæmpelse af fattigdom.

Veludformede politikker kan maksimere synergier og andre fordele på flere fronter. Hvis man f.eks. bekæmper den lokale luftforurening, kan det nedbringe drivhusgasemissionerne og samtidig mindske den økonomiske byrde som følge af sundhedsproblemer. Klimapolitikken er også med til at beskytte biodiversiteten, hvis emissionerne nedbringes for at undgå skovrydning. Samtidig **skal modstridende politikker overvåges nøje og takles**. For eksempel kan vandinfrastruktur som dæmninger – der har til hensigt at forbedre vand- og energisikkerheden – ødelægge dyrenes levesteder og hele økosystemer. Hvis forbruget af biobrændsel stiger for at opfylde klimamålene, kan det have negative konsekvenser for biodiversiteten, fordi der skal bruges mere jord til afgrøder til biobrændsel.

Da mange af miljøproblemerne er globale (f.eks. tab af biodiversitet, klimaændringer) eller knyttet til grænseoverskridende effekter af globalisering (f.eks. handel, internationale investeringer), **er internationalt samarbejde helt nødvendigt for at sikre en rimelig fordeling af omkostningerne ved at handle**. Mens verdens områder med megabiodiversitet hovedsageligt ligger i udviklingslande, skal byrden ved at bevare biodiversiteten fordeles bredt, da det gavner hele verden. Det kræver international finansiering at støtte en sådan indsats. Tilsvarende skal den internationale finansiering af CO₂-svag, klimavenlig vækst optrappes betydeligt. *Outlook* foreslår, at det er muligt at hente betydelige indtægter fra markedsbaserede foranstaltninger: hvis de løfter om reduktion af emissionerne, som de industrialiserede lande gav i Cancún-aftalen, blev implementeret via CO₂-skatter eller "cap-and-trade" ordninger med fuldt auktionerede tilladelser, kunne indtægterne blive omkring 0,6% af deres BNP i 2020, dvs. over USD 250 mia. Blot en lille del af disse indtægter kunne hjælpe med at finansiere klimatiltag. Der er også behov for internationalt samarbejde for at kanalisere finansiering til at give universel adgang til *sikkert* vand og tilstrækkelig sanitet.

Bedre information støtter bedre politikker, så vores vidensbase skal forbedres. Der er mange områder, hvor økonomisk værdisætning burde forbedres, herunder for at forstå alle fordele ved biodiversitet og økosystemtjenester, og sundhedsomkostninger i forbindelse med udsættelse for kemikalier. Det vil bidrage til at måle de elementer der forbedrer velfærd for mennesker og fremskridt, som ikke kan måles med BNP alene. Bedre information om omkostninger og fordele vil også bidrage til at forbedre vores forståelse for omkostningerne ved ikke at gøre noget og udgøre et stærkt argument for politiske reformer i retning af grøn vækst.

Dette *Outlook* giver beslutningstagerne valgmuligheder for politiske tiltag for i dag, som kan hjælpe med at bringe verden ind på en mere bæredygtig vej.

© OECD

Dette sammendrag er ikke en officiel OECD oversættelse.

Reproduktion af dette sammendrag er kun tilladt på betingelse af, at OECD copyright og titel på den originale publikation nævnes.

Sammendrag på flere sprog er oversatte uddrag af OECD publikationer, der oprindeligt blev publiceret på engelsk og fransk.

De er gratis tilgængelige på OECD Online Bookshop www.oecd.org/bookshop

For yderligere oplysninger kan man kontakte afdelingen OECD Rettigheder og Oversættelser, Direktoratet for Offentlige Anliggender og Kommunikation på rights@oecd.org eller pr. fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Besøg vores website www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary !

OECD (2012), *OECD Environmental Outlook to 2050. The Consequences of Inaction*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264122246-en